

VERSENYSZÁM:

Aranka György Nyelv-és Beszédművelő Verseny

XXVII. országos szakasz

2023. március 17–19.

Szép magyar beszéd – írásbeli forduló

Olvasd el Margócsy István alábbi szövegét, majd oldd meg a feladatokat!

1. Petőfi-év van, Petőfi-év lesz – ez évben feltehetőleg annyi szó fog esni Petőfiről, amennyi máskor tíz év alatt sem – s nyilván nagyjából ugyanazok a nagyszabású és nagyhatású közhelyek fognak felhangzani, egészen különböző személyek, figurák és intézmények szájából, amelyek százötven éve dominálják a folyamatosan élő, s folyamatosan önismétlő Petőfi-diskurzust¹.
2. Ha óhajthatnánk bármi hasznot egy Petőfi-évtől, az alighanem annyi lenne: bár születne minél több oly interpretáció², amely új s új kontextust vázolna fel a Petőfi-korpusz³ köré, s bár születne minél több olyan elemzés, amely nem fogadja el egyszerűen a Petőfi-életműre rátapadt százötven éves magyarázat-hagyományt, hanem állandó újrakérdéssel (akár távolságtartó kritikai élel) próbálná felfrissíteni a szövegeket, s így – talán – újra megszólíthatóvá tenni őket.
3. Nincs is ezzel semmi baj; legfeljebb annyi, hogy e közvélekedés mögött egyáltalán nem fedezhető fel a Petőfi-műveknek, szövegeknek alapos ismerete – a köztudat azt az életrajzi anekdotagyűjteményt és kb. negyven verset használja és minősíti, amelyet az 1870-es évek óta előír az iskolai tananyag [...].
4. Ami viszont nagyon hiányzik (vagy csak a szaktudomány elzárt elefántcsonttoronyában megtalálható): a Petőfi-szövegek tüzetes és alapos olvasása, s a versekben rejlő összefüggéseknek és jelentéseknek aktualizálást mellőző nem-életrajzi, nem-lélektani, s nem-politikai interpretációja.
5. Petőfiről az a közhiedelem él (iskolás gyermekektől kezdve kitűnő írókig, irodalmárokig majd mindenkiben), hogy róla már mindent lehet tudni – s ezért mindenkinek nemcsak joga, hanem jogosultsága is van arra, hogy Petőfi alakját így vagy úgy minősítse, istenítsse vagy parodizálja.

¹ diskurzus: adott témáról való eszmecsere, beszéd

² interpretáció: értelmezés

³ korpusz: szövegek összessége

(Margócsy István: *Szeptember végén*)

Feladatok:

1. A fenti szöveg első bekezdése a megfelelő helyen van, az utána következők viszont összekeveredtek. Állítsd őket sorrendbe! Válaszodat indokold a szövegösszefüggést megteremtő kapcsolóelemekkel példázva. (4 pont)
2. Foglald össze egyetlen mondatban a szöveget! (2 pont)
3. A 2-es számmal jelölt bekezdés egyetlen mondatból áll. Tagold több mondatra úgy, hogy megőrizze eredeti jelentését! (Figyelem! Megoldásodat írd át a lapra, ne csak a szövegben jelöld!) (2 pont)
4. Értelmezd a szöveg első vagy az 5-ös számmal jelölt bekezdését! (2 pont)